

Dlouhodobý záměr

Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

2011-2015

VIZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY PŘÍSPÍVÁ KE ZVÝŠENÍ TEOLOGICKÉ ÚROVNĚ V ŽIVOTĚ CÍRKVE V ČESKÉ REPUBLICE, ROZVÍJÍ TRVALÝ DIALOG S OSTATNÍMI VĚDNÍMI OBORY A S CELOU SPOLEČNOSTÍ V TÉTO ZEMI, VYBAVUJE STUDENTY DOSTATEČNÝMI KOMPETENCEMI PRO NÁSLEDNÉ UPLATNĚNÍ VE SPOLEČNOSTI, TĚŠÍ SE STABILNÍMU EKONOMICKÉMU ZAJIŠTĚNÍ, VHODNOU PREZENTACÍ PRÁCE FAKULTY ZVYŠUJE V KATOLICKÉ CÍRKVI I V CELÉ SPOLEČNOSTI POVĚDOMÍ O VÝZNAMU TEOLOGIE.

PREAMBULE

Dlouhodobý záměr Katolické teologické fakulty je plánem rozvoje této fakulty na období let 2011-2015. Vyjadřuje základní směřování fakulty jakožto součásti starobylé Univerzity Karlovy a konkretizuje cesty k dosažení globálních cílů univerzity a také ty úkoly katolické církve ve společnosti, kterých lze dosahovat působením této fakulty.

Fakulta přijímá za své priority Univerzity Karlovy, kterými jsou výzkum na vysoké úrovni a podpora magisterského a zejména doktorského studia. Chce svým dílem přispět k dobrému jménu Univerzity Karlovy v naší zemi i ve světě. Právě tak chce brát za své základní úkoly katolické církve ve společnosti, jak je postulují dokumenty 2. vatikánského koncilu, navazující pokoncilní celocírkevní dokumenty, a jak jejich aplikaci konkretizuje Česká biskupská konference.

POSLÁNÍ

Katolická teologická fakulta je jednou ze čtyř zakládajících fakult Karlovy univerzity, která byla založena v letech 1347/1348 papežem Klementem VI. a králem Karlem IV., a je tak dnes nejstarší existující fakultou katolické teologie na světě. Měla své předchůdkyně ve školách při

svatovítské katedrále a při pražských kláštorech dominikánů, minoritů a augustiniánů-eremitů, takže můžeme mluvit o tisícileté tradici pražského teologického studia. Na této teologické fakultě působili myslitelé evropského i světového formátu. Současná katolická teologická fakulta si je vědoma zodpovědnosti za zachování kořenů naší křesťanské civilizace a svým úsilím studuje odkaz tradice ve světle nových poznatků.

Základním posláním teologické fakulty je vytrvalé úsilí o poznávání trojjediného Boha, který se zjevil v Ježíši Kristu a je přítomen v církvi a ve světě. Na základě tohoto poznání se má snažit o porozumění celku skutečnosti, zejména člověku, společnosti, kultuře a dějinám. Své poznání má fakulta zprostředkovávat církvi a společnosti a nabízet jim spolu s tím i vhodná řešení problémů, jež vyvstávají v přítomnosti. Tak má činit církev a společnost vnímavými vůči přirozenému poznání ve světle rozumu i vůči Božímu zjevení. Kromě toho se věnuje také oblastem, které s křesťanstvím a jeho teologií přímo i nepřímou souvisí jako jsou dějiny umění, dějiny evropské kultury nebo etika v různých specifických oblastech lidské činnosti.

Význačným úkolem fakulty je intelektuální formace budoucích kněží a jáhnů a péče o jejich celoživotní vzdělávání. Zásadní důležitost má i vzdělávání křesťanů-laiků, kteří nesměřují k přijetí svěcení. Své poslání proto fakulta plní především v oboru teologie. Je si vědoma, že česká církev a společnost potřebuje teologicky vzdělané kněze i laiky.

Stejný způsob interpretace skutečnosti má být vlastní i dalším, předmětně jinak vymezeným oborům, jejichž realizací fakulta rozvíjí svou službu církvi a společnosti. Do celkové koncepce fakulty jsou začleněny obory, které se vyznačují teologickou vnímavostí a jejichž zabezpečování je reálně možné.

Fakulta se věnuje vědeckému bádání, vzdělávacímu působení v akreditovaných studijních programech a v programech celoživotního vzdělávání. Tuto svou činnost podporuje knihovnickými a informačními službami. Fakulta spolupracuje s domácími a zahraničními vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a jinými právníckými osobami a vytváří podmínky pro účast členů akademické obce na této spolupráci.

Vzhledem k celé společnosti má fakulta, jak to ukládají církevní dokumenty, přinášet inspiraci vycházející z teologie, prezentovat a hájit křesťanské hodnoty ve společnosti, případně přispívat k jejich uchování a předávání. Tyto úkoly fakulta plní v ekumenické

spolupráci s Evangelickou teologickou fakultou a Husitskou teologickou fakultou; a dále též s dalšími fakultami Univerzity Karlovy či vědeckými pracovišti, jako je například Akademie věd.

Přílohu č. 1 tvoří *Shrnutí SWOT analýzy, konané mezi těmi zaměstnanci fakulty, kteří se zúčastnili celofakultního shromáždění v září 2010.*

1. ROZVOJ VĚDY A VÝZKUMU

CÍL: KTF UK jako uznávané teologické pracoviště v České republice s vizí mezinárodně uznávaného vědeckého pracoviště

SITUACE

Na KTF UK úspěšně působí vědecká centra – Centrum dějin české teologie, Centrum pro studium migrace, Centrum teologie a umění, Centrum Pro Oriente Christiano, Centrum dokumentace evropského kulturního dědictví, která se podílí na organizaci vědeckých kolokvií, konferencí, na grantových projektech GAAV a GAČR a publikují odborné monografie a články.

Výzkumný potenciál fakulty rovněž roste s přibývajícím počty doktorandů. Někteří doktorandi se po ukončení studia stávají kmenovými zaměstnanci fakulty a progresivně rozvíjí svoji pedagogickou i vědeckou činnost.

KTF UK ve spolupráci s Teologickou fakultou Trnavské univerzity v Bratislavě, Teologickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Cyrilometodějskou teologickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci vydává periodikum *Studia Theologica*, jež je zařazeno do Web of Science. Zároveň od roku 2011 vydává vlastní odborné periodikum *Acta Universitatis Carolinae Theologica* se záměrem jeho brzkého zařazení do databáze recenzovaných neimpaktovaných časopisů a následně i do databáze Web of Science.

Slabou stránkou rozvoje vědy a výzkumu je časová zaneprázdněnost mnohých akademických pracovníků KTF UK kvůli další úvazkům na jiných pracovištích, popřípadě závazkům vyplývajícím z kněžského povolání, která neumožňuje věnovat adekvátní úsilí vědecké činnosti a odbornému růstu. Zároveň vysoký počet publikačních výstupů se zatím neseťkává po obsahové či formální stránce s kritérii pro zařazení výstupu do databáze RIV.

STRATEGIE A NÁSTROJE K ROZVOJI VĚDY A VÝZKUMU

- Podporovat vědeckou činnost v rámci kateder a již existujících center KTF UK mj. vytvořením badatelského týmu z akademických pracovníků KTF UK, pro které vědecká činnost a společný výzkum bude prioritou. Zapojit vyučující a studenty doktorských studií do aktivní spolupráce se zahraničními partnery.
- Cílevědomě se zaměřit na získání vlastních grantů řešených primárně na KTF UK v připravovaných soutěžích Center excelence a Center kompetence připravovaných agenturami GA ČR a TA ČR, využívat dalších zdrojů financování (např. prostředků EU určených pro rozvoj regionů (především OP VK), zahraniční zdroje financování vědecké práce).
- Stimulovat vědecko-pedagogický růst pracovníků i formou finančního ohodnocení za kvalitu odvedené pedagogické a především vědecké činnosti, a to v souvislosti s kritérii databáze hodnocení výstupů vědy a výzkumu a z peněz získaných za vědeckou činnost ohodnocenou v databázi RIV.
- Posílit rozvoj knihovny a lépe se starat o její systematické doplňování v jednotlivých oblastech podle kateder posílením finančních prostředků z rozvojových a grantových projektů.

2. ZKVALITNĚNÍ STUDIA A VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

CÍL: KTF UK jako fakulta první volby pro kvalitní uchazeče o studium v nabízených bakalářských, magisterských i doktorských studijních programech

SITUACE

Výuka je jedním ze základních úkolů fakulty. Do denního studia nastupuje kromě kandidátů kněžství výrazně vyšší počet laiků, mužů i žen. Adepti kněžství tak v jednotlivých ročnících netvoří většinu. Teologické nauky, Dějiny křesťanského umění a Dějiny evropské kultury jsou koncipovány jako dělené (bakalář, magistr). Pětileté studium teologie dělené není. Nově byly akreditovány a vyučují se dva obory – Aplikovaná etika a Dějiny evropské kultury. V rámci udržení vědeckého profilu fakulty je třeba postupně opětovně připravit k akreditaci všechny studijní programy. Doktorské studium se zdárně rozvíjí.

Na fakultě existuje několik programů v oblasti celoživotního vzdělávání. Dva z nich jsou určeny výslovně pro služebníky církve (jáhni, kněží), ostatní jsou určeny širšímu spektru

zájemců (zejména Univerzita třetího věku). Financování U3V z projektové podpory MŠMT skončilo, musí být hrazeno poplatky studujících (zápisné) nebo z prostředků fakulty.

Slabinou současného stavu je nízká vzájemná propojenost jednotlivých vyučovaných předmětů.

STRATEGIE A NÁSTROJE KE ZKVALITNĚNÍ STUDIA A VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

- Pokračovat v nastoupeném trendu zkvalitňování doktorského studia (včetně jeho administrativních podmínek); přímá vazba doktorského studia na vědeckou činnost školicího pracoviště musí být bez výjimky samozřejmostí.
- Zvýšit náročnost studia pravidelným zadáváním písemných prací a aktuální studijní literatury v cizích jazycích. Prohloubit metodické vedení studentů a dbát o jejich jazykovou vybavenost.
- Vypracovat nové akreditace zajišťovaných oborů a dbát o propojenost vyučovaných předmětů.

3. SYSTEMATICKÁ PÉČE O VNĚJŠÍ A MEZINÁRODNÍ VZTAHY

CÍL: KTF UK jako renomované pracoviště uznávané v domácím a mezinárodním akademickém světě i veřejném prostoru

SITUACE

Katolická teologická fakulta podle svých možností reaguje na význačná církevní i společenská témata, je otevřena vůči mediální sféře a na této cestě chce dál pokračovat.

Povětšinou reaguje na některá společenská témata jednorázovými přednáškami nebo semináři z perspektivy vědeckých disciplín, ve kterých se na fakultě pracuje.

Fakulta má v současné době 8 dohod o spolupráci se zahraničními fakultami v rámci programu ERASMUS. Existuje spolupráce s Loyola College, Baltimore, USA. V rámci této spolupráce se uskutečnily letní školy pro americké studenty, další mají následovat.

Je připravena spolupráce tří teologických fakult (Praha-Erfurt-Poznaň).

Ústav dějin křesťanského umění udržuje dlouholetou spolupráci s Ústavem dějin umění na univerzitách ve Vídni, Fribourgu, Mnichově, Drážďanech či Krakově. V rámci expertní činnosti se pracovníci ÚDKU aktivně účastní zahraničních habilitačních komisí a v komisích pro jmenování profesorem.

STRATEGIE A NÁSTROJE V RÁMCI PÉČE O VNĚJŠÍ A MEZINÁRODNÍ VZTAHY

- Zvýšit přítomnost akademických pracovníků KTF UK ve veřejné diskusi o aktuálních společenských i vědeckých otázkách. Zlepšit spolupráci s médii.
- Rozvíjet zahraniční vztahy obnovováním smluv se zahraničními fakultami a jejich plnějším využíváním, a tak zvýšit počet zahraničních hostů, přednášejících na fakultě, lepším využíváním možností podpůrných programů.
- Usilovat o účast fakulty nebo jejích pracovníků v mezinárodních grémiích, v prestižních mezinárodních organizacích, asociacích a sítích. S tím souvisí potřeba zlepšit jazykové kompetence akademických pracovníků.

4. STABILIZOVAT LIDSKÉ ZDROJE A EKONOMICKOU SITUACI

CÍL: KTF UK jako pracoviště s možností kariérního růstu a dlouhodobou stabilní finanční situací

SITUACE

Pro stabilní zajištění akreditovaných oborů jsou důležité finanční otázky a možnosti kariérního růstu akademických pracovníků. Tyto otázky nejsou dosud uspokojivě vyřešeny mimo jiné proto, že se nepřehledně mění kritéria pro financování fakulty. Mzdy pracovníků fakulty se pohybují ponejvíce u spodní hranice vnitřního mzdového předpisu. Nehabilitovaní pracovníci fakulty mají často obtížnou časovou i finanční situaci, která je pak na překážku ke zvýšení jejich kvalifikace.

V současnosti tvoří část příjmů fakulty účast ÚDKU na výzkumném záměru a výzkumném centru, které byly na pětileté období a nyní končí. Ostatní projekty jsou většinou jednoleté a nevytvářejí finanční stabilitu. Současná finanční situace fakulty jen stěží umožňuje plánovat investice mimo grantové projekty a vytvářet rezervy.

STRATEGIE A NÁSTROJE PRO STABILIZACI LIDSKÝCH ZDROJŮ A EKONOMICKÉ SITUACE

- Zajistit dlouhodobé perspektivní a kvalifikované personální zabezpečení akreditovaných studijních programů také tak, že KTF vytvoří takové podmínky, aby nehabilitovaní pracovníci mohli lépe pracovat na zvýšení své učitelské kvalifikace.
- Vytvořit optimální podmínky pro kariérní růst a připravit „kariérní řád“.
- Vhodnými nástroji prohlubovat vícezdrojové financování činností fakulty.

Dlouhodobý záměr probrala a schválila na svém řádném zasedání Vědecká rada KTF UK dne 27.5.2011.

Dlouhodobý záměr schválil na svém mimořádném zasedání Akademický senát KTF UK dne 14.června 2011.

.....
PhDr. Markéta Koronthályová
předsedkyně AS KTF

.....
ThLic. Prokop Brož, Th.D.
děkan KTF

Příloha č. 1

Shrnutí SWOT analýzy, konané mezi těmi zaměstnanci fakulty, kteří se zúčastnili na celofakultního shromáždění v září 2010.

SILNÉ STRÁNKY FAKULTY:

Tradice - věnuje se katolické teologii (jistá výlučnost) - intelektuální potenciál vyučujících – entuziasmus vyučujících (pracují za málo peněz) - poměrně mladý kolektiv vyučujících.

SLABÉ STRÁNKY:

Malá sounáležitost některých vyučujících s fakultou - nízká úroveň vzdělanosti přicházejících studentů, zhoršená ještě masifikací - nedostatky v manažerském zvládnutí provozu - chybějící proděkan pro rozvoj - malá prestiž humanitních oborů obecně a teologie zvláště ve společnosti - nízké finanční ohodnocení - hrozící odchod některých pedagogů - příliš mnoho pedagogické činnosti a málo vědy - špatná (pozdní) informovanost o grantech ze strany RUK spolupráce - velká administrativní zátěž při podávání grantů.

PŘÍLEŽITOSTI:

Přináležitost k Univerzitě Karlově (prostor univerzity) - další rozvoj publikační činnosti - větší zahraniční spolupráce - výuka v cizích jazycích (jazyk blíže nespecifikován) - větší sepětí s praxí (hlavně uměnovědné obory) - týmová práce uvnitř fakulty.

HROZBY:

Obtížná předvídatelnost finanční situace a na to navazující personální a koncepční otázky - pokles počtu studentů (populační propad) - odchod kvalifikovaných lidí z finančních důvodů - školné (jednak možný pokles počtu studentů, jednak nejasný příjemce školného) - pokles úrovně výuky - nízká prestiž humanitních oborů ve společnosti.